

N:o 43.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående beredande af lånemedel till fortsatt utveckling af statens telefonväsende; gifven Stockholms slott den 22 januari 1898.

Under återopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för denna dag vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att bemyndiga riksgäldskontoret att tillhandahålla telegrafstyrelsen, för fortsatt utveckling af statens telefonväsende, ett lånebelopp af en million kronor, att, i mån af behof och sedan detta för hvarje gång blifvit af Kongl. Maj:t pröfvadt, af telegrafstyrelsen i riksgäldskontoret lyftas och jemte ränta, motsvarande den ränteutgift, som genom berörda belopp öfverlemnande till telegrafstyrelsen förorsakas riksgäldskontoret, inom tolf år från första lyftningsdagen återgäldas medelst afbetalningar, i den mån telegrafverkets medel dertill lemna tillgång, dock så att dylika afbetalningar böra en månad förut af telegrafstyrelsen för riksgäldskontoret tillkännagifvas.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse väl bevågen.

OSCAR.

Hans Wachtmeister.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 22 januari
1898.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve DOUGLAS,
Statsråden: herr friherre ÅKERHIELM,
 WIKBLAD,
 GILLJAM,
 friherre RAPPE,
 CHRISTERSON,
 ANERSTEDT,
 VON KRUSENSTJERNA,
 grefve WACHTMEISTER.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet grefve Wachtmeister
anförde i underdånighet:

I underdånig skrifvelse den 3 sistlidne december har telegrafstyrelsen gjort framställning om anvisande af ytterligare lånemedel till utveckling af statens telefonväsende.

Telegrafstyrelsen har dervid till en början redogjort för användandet af det utaf nästlidet års Riksdag för enahanda ändamål anvisade lånebelopp, 1,000,000 kronor, hvilket belopp till största delen användts eller vore till återstående delar afsedt att användas sålunda:

enligt nådiga brefvet den 11 juni 1897:

till inköp och ombyggnad af

Karlsborgs telefonförenings telefontät	kronor	8,000: —
Åmåls	”	7,000: —
Filipstads	”	22,000: —
Fellingsbro	”	7,000: —
Grangärde	”	3,000: —
Ljusdals	”	20,000: —
Forssa	”	4,000: —
Örnsköldsviks	”	30,000: —
till anläggning af nya vaxelstationer i		
Malmberget med förbindelseledning till Gellivare	”	3,300: —
Ullånger	”	4,300: —
Lucksta	”	2,000: —
Bräcke och Gällö med	”	13,200: —
Kårda	”	3,000: —
Lyse	”	2,500: —
till anläggning af följande förbindelseledningar:		
Örnsköldsvik—Husum	”	1,900: —
Hernösand—Kramfors	”	5,800: —
Sollefteå—Ramsele	”	11,600: —
Ramsele—Backe	”	5,300: —
Sollefteå—Rådom	”	2,600: —
Hudiksvall—Ljusdal, 2 ledningar	”	14,600: —
Gefle—Hamrånge	”	3,700: —
Gefle—Elfkarleby	”	6,600: —
Östhammar—Skärplinge	”	4,700: —
Stockholm—Sandhamn	”	10,200: —
Stockholm—Vaxholm	”	4,300: —
Stockholm—Tynningö	”	1,500: —
Venersborg—Åmål	”	11,300: —
Sköfde—Karlsborg	”	4,200: —
Göteborg—Varekil	”	6,000: —
Helsingborg—Mörarp	”	1,400: —
Transport kronor		225,000: —

	Transport kronor	225,000:—
till utvidgning af telefontäten i		
Stockholm	”	50,000:—
Göteborg	”	75,000:—
andra orter i riket	”	150,000:—
	Summa kronor	500,000:—

samt enligt nådiga brefvet den 5 november 1897:

till inköp och ombyggnad af		
allmänna telefontörelseforeningens i Göteborg telefontät	kronor	125,000:—
Mariestads telefontörelseforenings nät	”	10,000:—
till anläggning af nya vaxelstationer i		
Bastuträsk med förbindelseledning till Skellefteå	”	7,200:—
Edsele ” ” ” Sollefteå	”	1,700:—
Ramvik ” ” ” Kramfors	”	1,800:—
Vallen och Östavall med ” ” Ånge	”	8,900:—
Mora ” ” ” Falun	”	12,800:—
Bohult ” ” ” Oskarshamn	”	1,500:—
Valskog ” ” ” Arboga och Köping	”	1,500:—
till anläggning af följande förbindelseledningar:		
Mariestad—Sköfde	”	2,700:—
Mariestad—Kinnekulle	”	6,200:—
Mariestad—Lugnås	”	1,000:—
Sköfde—Töreboda	”	3,000:—
Sköfde—Tidaholm	”	4,000:—
Karlsborg—Mölltorp	”	600:—
Karlskrona—Sölvesborg	”	6,000:—
Stockholm—Norrtejlje, 2 ledningar	”	10,000:—
Kopparberg—Ludvika	”	2,600:—
Vesslingby—Näsby	”	1,200:—
Näsåker—Junsele	”	2,800:—
Sala—Norberg	”	7,500:—
Stockholm—Kårsta	”	2,500:—
Stockholm—Södertelje	”	2,500:—
Enköping—Vesteråker	”	5,700:—
	Transport kronor	228,700:—

	Transport kronor	228,700: —
Eskilstuna—Torshälla	”	500: —
Mönsterås—Fliseryd	”	2,700: —
Filipstad—Kristinehamn	”	15,000: —
Mjölby—Haddebo	”	3,200: —
Eksjö—Hultsfred	”	3,700: —
Mariannelund—Kråkshult	”	1,300: —
till ombyggnad af enkeltrådiga förbindelseledningar i Östergötland	”	44,900: —
till utvidgning af telefonnäten i Stockholm	”	50,000: —
andra orter i riket	”	150,000: —
	Summa kronor	500,000: —

Telegrafstyrelsen har vidare anført, hurusom af den lemnade redogörelsen framginge, att statens telefonväsende under år 1897 utvecklat sig, i likhet med förhållandet under de närmast föregående åren, så väl genom inköp af enskilda telefonnät och deras ombyggnad som ock genom anläggning af nya nät- och förbindelseledningar samt utvidgning af förut varande lokalnät. Utvecklingens gång under år 1897 och närmast föregående år framginge af följande uppgifter:

	Telefonlednin- garnes längd i km.	Antal apparater.	Brutto- inkomst. kronor.	Drift- och under- hållskostnad. kronor.
1893	39,225,4	15,971	1,357,941: —	706,392: —
1894	46,831,9	19,083	1,643,987: —	784,671: —
1895	55,621,5	22,735	1,940,825: —	844,165: —
1896	62,666,7	26,911	2,306,507: —	1,037,132: —
1897 omkring	72,000 omkring	31,500 omkring	2,600,000: — omkring	1,200,000: — omkring

På grund af dels redan träffade aftal, dels till styrelsen inkomna framställningar om anläggning genom telegrafverkets försorg af telefonförbindelser och öfverlåtelse till staten af enskilda telefonnät och dessas förbindande, efter ombyggnad, med rikstelefonnätet vore telegrafstyrelsen förvissad derom, att utvidgningen af statens telefonväsende under år 1898 icke skulle blifva mindre än under föregående år.

Då emellertid de vinstmedel, som telefonrörelsen lemnade, för närvarande vore otillräckliga för telefonväsendets utveckling på angifvet sätt, såge sig telegrafstyrelsen nödsakad att göra underdånig framställ-

ning att för detta ändamål äfven under år 1898 erhålla lånemedel till enahanda belopp, som år 1897 utgått, eller en million kronor.

De redan kända inköp och anläggningar af ifrågakvarande slag, för hvilka under år 1898 lånemedel borde anvisas, vore:

inköp och ombyggnad af

Lidköpings telefonförenings telefontät	kronor	28,000:—
Skara " "	"	22,000:—

inköp af

Vesterås telefonförenings telefontät	"	30,000:—
enskilda telefontätet i Boden	"	5,000:—
" telefonledningen Karlstad—Seffle	"	1,800:—

ombyggnad af

Kalmar telefonförenings telefontät	"	40,000:—
--	---	----------

anläggning af vaxelstationer i

Dal, Undrom och Hornön med förbindelseledningar till Nyland	"	8,000:—
Alby med förbindelseledning till Ånge	"	1,000:—
Bergsjö " " " Hudiksvall	"	3,500:—
Vestanfors " " " Norberg	"	2,200:—
Eriksberg " " " Köping	"	4,000:—
Deje " " " Karlstad	"	15,000:—
Mellerud " " " Venersborg	"	5,000:—
Lyrestad " " " Hasslerör... ..	"	2,500:—
Husaby, Vinninga, Resville, Lofvened och Kållandsö med förbindelseledningar till Lidköping	"	18,000:—
Åsled med förbindelseledning till Falköping	"	2,500:—
Toarp " " " Borås	"	1,600:—
Gällstad, Ving och Timmeled med förbindelseledningar till Ulricehamn	"	8,000:—
Ingelstad med förbindelseledning till Vexjö	"	4,000:—
Rockneby, Nybro, Trekanten, Smedby, Förlösa, Söderåkra och Torsås med förbindelseledningar till Kalmar	"	22,000:—
Smedstorp och Vollsjo med förbindelseledningar till Tomelilla	"	4,500:—
Marieholm med förbindelseledning till Landskrona	"	2,000:—
Mjölhult " " " Helsingborg	"	1,800:—

Transport kronor 232,400:—

	Transport kronor	232,400: —
anläggningar af följande förbindelseledningar:		
Luleå—Boden	”	5,800: —
Piteå—Öjebyn	”	500: —
Skellefteå—Burträsk	”	6,400: —
Vindeln—Lycksele	”	4,200: —
Umeå—Nordmaling	”	3,800: —
Ramsele—Ström	”	9,600: —
Sundsvall—Hernösand	”	3,500: —
Sundsvall—Fränsta	”	3,900: —
Söderhamn—Hudiksvall	”	3,800: —
Hedemora—Borlänge	”	4,200: —
Stockholm—Brottby	”	2,800: —
Stockholm—Åkersberg	”	2,000: —
Stockholm—Södertelje	”	2,000: —
Stockholm—Upsala, 2 ledningar	”	8,000: —
Stockholm—Saltsjöbaden, 2 ledningar	”	2,000: —
Stockholm—Vaxholm, 2 ledningar	”	3,200: —
Stockholm—Gustafsberg, 2 ledningar	”	2,500: —
Stockholm—Elfsala	”	2,500: —
Stockholm—Ösmo	”	3,000: —
Stockholm—Stora Ljusterö	”	5,000: —
Stockholm—Vagnhärad	”	4,500: —
Stockholm—Rimbo	”	3,500: —
Stockholm—Lindholmen	”	1,800: —
Stockholm—Gnesta	”	3,500: —
Stockholm—Furusund	”	11,000: —
Stockholm—Norra Vermdö	”	2,200: —
Eskilstuna—Torpa	”	1,100: —
Hållsta—Helleforsnäs	”	1,100: —
Katrineholm—Flen	”	2,800: —
Linköping—Tegneby	”	1,600: —
Linköping—Svinstad	”	3,200: —
Linköping—Linghem—Ringtorp	”	3,500: —
Vadstena—Svanshals	”	4,400: —
Skeninge—Skeppsås	”	2,800: —
Nässjö—Aneby	”	5,000: —
Nässjö—Eksjö	”	1,300: —
	Transport kronor	364,400: —

	Transport kronor	364,400: —
Oskarshamn—Hultsfred	„	14,200: —
Hultsfred—Vimmerby	„	1,300: —
Kalmar—Mönsterås—Påskallavik	„	21,500: —
Kalmar—Oskarshamn	„	21,000: —
Kalmar—Vexjö	„	20,000: —
Karlskrona—Ronneby	„	4,200: —
Karlshamn—Sölvesborg	„	5,000: —
Kristianstad—Åhus	„	1,500: —
Ystad—Simrishamn	„	3,900: —
Malmö—Kristianstad	„	11,600: —
Malmö—Trelleborg	„	5,200: —
Engelholm—Båstad	„	2,200: —
Göteborg—Nässjö	„	59,000: —
Uddevalla—Munkedal	„	2,100: —
Seffle—Arvika	„	23,500: —
Lidköping—Mariestad	„	3,300: —
Lidköping—Kinnekulle	„	7,300: —
Lidköping—Sköfde	„	2,900: —
Lidköping—Russelbacka	„	2,600: —
Skara—Falköping	„	5,000: —
Skara—Sköfde	„	5,200: —
Skara—Mariestad	„	8,500: —
Skara—Kinnekulle	„	1,500: —
Skara—Lidköping	„	3,200: —
utvidgning af telefonnäten i		
Stockholm	„	100,000: —
Göteborg	„	50,000: —
andra orter i riket	„	200,000: —
	Summa kronor	950,100: —

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt har telegrafstyrelsen hemställt, att Eders Kongl. Maj:t täcktes bereda telegrafverket utväg att för fortsatt utveckling af statens telefonväsende erhålla ytterligare lån till belopp af en million kronor för år 1898, att i mån af behof och efter Eders Kongl. Maj:ts pröfning ställas till telegrafstyrelsens förfogande med skyldighet för telegrafverket att derå erlägga ränta och göra afbetalningar på sätt Eders Kongl. Maj:t kunde finna godt föreskrifva.

Med anledning af telegrafstyrelsens berörda framställning hemställer jag, att Eders Kongl. Maj:t täcktes i nådig proposition föreslå Riksdagen att bemyndiga riksgäldskontoret att tillhandahålla telegrafstyrelsen, för fortsatt utveckling af statens telefonväsende, ett lånebelopp af en million kronor, att, i mån af behof och sedan detta för hvarje gång blifvit af Eders Kongl. Maj:t pröfvadt, af telegrafstyrelsen i riksgäldskontoret lyftas och jemte ränta, motsvarande den ränteutgift, som genom berörda belopps öfverlemnande till telegrafstyrelsen förorsakas riksgäldskontoret, inom tolf år från första lyftningsdagen återgäldas medelst afbetalningar, i den mån telegrafverkets medel dertill lemna tillgång, dock så att dylika afbetalningar böra en månad förut af telegrafstyrelsen för riksgäldskontoret tillkännagifvas.

Hvad föredragande departementschefen sålunda yttrat och hemställt, deruti statsrådets öfrige ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen gilla och bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilagan litt. — vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:
Waldemar Roos.

N:o 70.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående anslag till bestridande af kostnaderna för det skandinaviska naturforskaremötet i Stockholm år 1898; gifven Kristiania slott den 21 februari 1898.

Under återopande af bifogade utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för denna dag vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för det skandinaviska naturforskaremötet i Stockholm innevarande år på extra stat för år 1899 anvisa ett belopp af 10,000 kronor.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

L. Annerstedt.

Utdrag af protokollet öfver ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Kristiania slott den 21 februari 1898.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
 Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena, grefve DOUGLAS,
 Statsråden: CHRISTERSON,
 ANNERSTEDT,
 von KRUSENSTJERNA.

Efter nådigste förordnande att föredraga till ecklesiastikdepartementet hörande ärenden yttrade statsrådet Annerstedt:

*Ang. anslag
 för skandi-
 naviska na-
 turforskare-
 mötet i Stock-
 holm 1898.*

“Uti en till Eders Kongl. Maj:t ingifven skrift hafva f. d. professorn E. A. Key, professorn K. B. Hasselberg, filosofie doktorn W. Leche och e. o. professorn S. Jolin, i egenskap af styrelse för det skandinaviska naturforskaremöte, som är utsatt att hållas i Stockholm under innevarande års sommar, underdånigst anhållit, att, enär styrelsen, som till bestridande af alla de dryga kostnaderna för anordningar på platsen, utgifvande af mötets förhandlingar o. s. v., ej egde andra tillgångar än de jemförelsevis obetydliga medel, som kunde inflyta genom afgifter af de i mötet deltagande, Eders Kongl. Maj:t täcktes, i likhet med hvad vid föregående dylika tillfällen egt rum, för ändamålet bevilja eller hos den nu samlade Riksdagen göra framställning om beviljande af ett anslag af allmänna medel. Med afseende å beräkningen af det erforderliga anslagsbeloppet, har styrelsen inhemtad, att det anslag, 10,000 kronor, som 1880 års Riksdag på framställning af Eders Kongl. Maj:t beviljat för det senaste i Stockholm hållna naturforskaremötet, visat sig otillräckligt, så att icke obetydliga bidrag måst för bristens utfyllande anskaffas på enskild väg, men har styrelsen likväl för det förestående mötet

hemställt allenast om samma belopp, som sist beviljades, under uttryckande af den förhoppning, att anslaget med iakttagande af den strängaste sparsamhet skulle kunna visa sig tillräckligt stort.

Öfver denna framställning har vetenskapsakademien, som inhemtat yttrande i ärendet från professorerna friherre A. E. Nordenskiöld och G. Lindström, afgifvit infordradt utlåtande och, på sätt de föreslagit, tillstyrkt nådigt bifall till framställningen med erinran, bland annat, att det begärda anslaget visserligen icke vore för högt tilltaget, utan snarare komme att visa sig ej fullt tillräckligt.

Då några medel för ett tillfälligt behof af denna beskaffenhet icke finnas tillgängliga, men Kongl. Maj:t i likartade fall förut tagit i anspråk Riksdagens beredvillighet, samt vigten af det syftemål, hvarom nu är fråga, eller främjandet af naturvetenskapernas utveckling i Norden, icke lär bestridas eller skattas lågt, hemtar jag häraf tillräckliga skäl för att i underdånighet tillstyrka, det Eders Kongl. Maj:t behagade föreslå Riksdagen att på extra stat för år 1899 anvisa ett anslag af 10,000 kronor att användas såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för det skandinaviska naturforskaremötet i Stockholm innevarande år.

Vid bifall härtill lär hinder ej förefinnas för Eders Kongl. Maj:t att låta under innevarande år af tillgängliga medel förskjuta ifrågavarande belopp.“

Hvad statsrådet Annerstedt sålunda hemställt behagade Hans Maj:t Konungen, på tillstyrkan af statsrådets öfriga ledamöter, i nåder bifalla med förordnande, att proposition i ämnet af den lydelse, bilagan A vid detta protokoll utvisar, skulle till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo
Sölve Berger.
